

REMISSVAR

Datum
2011-04-19

Diariernr
2011-547

Ert datum
2011-01-24

Er referens
Ju2011/512/L5

Rättsenheten
Luba Ouroussova
010-2405406
luba.ouroussova@msb.se

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Departementspromemorian Olovlig fotografering (Ds 2011:1)

I den remitterade departementspromemorian (Ds 2011:1) föreslås att ett nytt brott införs i brottsbalken (4 kap. 6a§) benämnt *olovlig fotografering*. Åtalsbegränsning föreslås gälla för denna typ av brott. Därutöver föreslås att den i propositionen Förbättrat skydd mot stalkning (prop. 2010/11:45) föreslagna straffbestämmelsen olaga förföljelse ska omfatta olovlig fotografering.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) tillstyrker lagförslaget om kriminalisering av olovlig integritetskränkande fotografering. MSB vill, utifrån sitt verksamhetsområde, framföra några synpunkter på lagförslaget.

Avseende MSB:s ansvarsområde har det presenterade lagförslaget betydelse i de fall då olovlig fotografering sker av en person som är fysiskt eller psykiskt skadad i en olyckshändelse. En skadad person befinner sig i en särskilt utsatt situation på grund av sina fysiska eller psykiska skador. Olovlig fotografering eller filmning i ett sådant fall innebär ofta en allvarlig kränkning av den skadade personens integritet. Det är därför angeläget att kriminaliseringen ska omfatta fall då en olovlig integritetskränkande fotografering eller annan bildupptagning sker av en skadad person.

Beträffande vissa utpekade platser såsom en bostad, ett omklädningsrum, en toalett, föreslås fotograferingsförbudet gälla om fotograferingen sker olovligen och på ett sätt som är ägnat att kränka den enskildes personliga integritet. Fotograferingsförbudet föreslås även gälla i vissa situationer, oberoende av plats, när olovlig fotografering sker på ett sätt som är påträngande, närgånget eller dolt och ägnat att allvarligt kränka den fotograferade personens integritet. I promemorian talas det om integritetskränkande fotografering som inte är begränsad till den enskildes särskilda privata miljö och som är störande, närgånget eller dolt (Ds 2011:1, s.31). I lagförslaget har det otillåtna sättet beskrivits som påträngande, närgånget eller dolt. I författningskommentaren har det uttalats att med *påträngande* menas att fotograferingen är störande (s.46). Orden påträngande och närgånget är synonymer. Enligt MSB:s

MSB Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress
651 81 Karlstad

Besöksadress
Stockholm: Kungsgatan 53
Karlstad: Norra Klaragatan 18
Sandö: Sandövägen 7
Revinge: Revingeby

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr
202100-5984

uppfattning är det mer ändamålsenligt att i lagtexten använda ordet störande i stället för påträngande för att förhindra eventuella misstolkningar. Med denna ändring borde det stå klart för var och en att fotograferingsförbudet gäller i de fall då en skadad person fotograferas olovligt på ett sätt som inte är närgånget eller dolt, men ändå störande, och som allvarligt kränker den skadade personens integritet.

För att omfattas av det nya brottet ska den otillättna fotograferingen avse en annan människa (Ds 2011:1, s.45). I straffrättsliga sammanhang avses med en människa en levande person. Det nya brottet kommer följaktligen inte att omfatta de fall då fotografering innebär kränkning av en avliden. Fotografering av en avliden person kan i många situationer, inte minst när kroppen är allvarligt skadad, medföra ett stort lidande för de efterlevande. Om den avlidne levde skulle en sådan fotografering med stor sannolikhet innebära allvarligt kränkning av hans eller hennes personliga integritet. I promemorian förs inga diskussioner angående detta ämne. MSB anser att det kan finnas behov av ett straffskydd för avliden om fotograferingen är störande för de efterlevande. En sådan straffbestämmelse kan utformas på ett liknande sätt som *förtal av avliden* (5 kap. 4 § brottsbalken).

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Helena Lindberg efter föredragning av myndighetsjuristen Luba Ouroussova. I den slutliga handläggningen av detta ärende har även chefsjuristen Key Hedström deltagit.

Helena Lindberg

Luba Ouroussova

Kopia: Försvarsdepartementet/SSK